

 Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Psicologia – Curs 2003/2004
Llicenciatura en psicologia

PERCEPCIÓ, MOVIMENT I ACCIÓ

26963

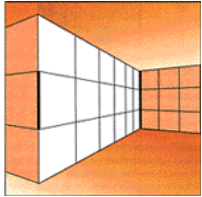
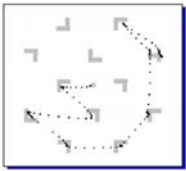
Àrea de Psicologia Bàsica
Departament de Psicologia de l'Educació
Professor: Alejandro MAICHE MARINI

OBJECTIUS

L'objectiu fonamental del curs és el coneixement dels mecanismes bàsics de la percepció humana i la seva relació amb l'acció. El curs apunta cap a un coneixement que prové directament de la investigació experimental en psicologia, per la qual cosa es basarà en l'anàlisi i discussió de resultats publicats en revistes científiques de l'àrea. Les classes pràctiques pretenen facilitar a l'estudiant les eines que li possibilitin fer els seus primers passos en investigació bàsica orientada a comprovar els resultats de certs experiments clàssics.

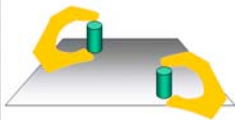
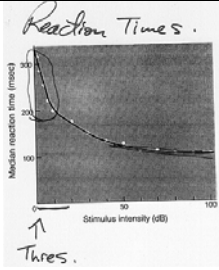
TEMARI

Bloc 1: Conceptes fonamentals de l'Atenció, Visió i Moviment

1. DISTINCIÓ ENTRE SENSACIÓ I PERCEPCIÓ. a) Coses interessants per als psicòlegs en l'estudi de la Percepció: Existeix realment una relació entre l'atractiu físic i el mida de les pupil·les? b) Propietats de l'estímul i processos de baix cap a dalt i de dalt cap a baix. c) Els nivells perceptius.	
2. EL PROBLEMA GLOBAL DE LA PERCEPCIÓ. a) Coincideix el món físic amb el que tenim a la retina? b) Estímul distal i estímul proximal: què és el que realment tenim a la retina? c) Què és una il·lusió? Tipus d' il·lusions i possibles explicacions d) Les il·lusions perceptives: són realment errors?	
3. ATENCIÓ I INTEGRACIÓ DE TRES PERCEPTIUS a) Existeix l'atenció?: Voluntarietat o il·lusió. b) Metàfores de l'atenció c) Tasques de recerca visual: fases atencionals en el procés perceptiu. d) Per què trobem fàcilment un llibre vermell entre llibres blaus?	
4. EL MOVIMENT VISUAL a) L'importància de detectar moviment per a la supervivència: el cas de la ceguesa al moviment b) Venim preparats per detectar algun tipus especial de moviment: El cas del moviment biològic c) Com percebem el moviment de la realitat. És realment real aquest moviment? d) El problema de l'apertura i la percepció de la velocitat: claus que considera el nostre cervell	

5. LES FUNCIONS DE LA VISIÓ I LA MODULARITAT DEL SISTEMA VISUAL a) Les dues funcions de la visió b) Per què tenim un globus ocular esfèric?: A la cerca de la llum c) La percepció directa i la percepció indirecta: els invariants.	
--	---

Bloc 2: Guia visual de l'acció

6. PERCEPCIÓ I ACCIÓ: ELS DOS SISTEMES VISUALS. a) Visió per a l'acció i visió per a la percepció. La hipòtesi de Milner i Goodale. b) Encara una nova visió alternativa: dissociacions versus representacions c) Dissociacions en sistemes visuals normals (localització, processament de la mida, etc.) d) Dissociacions neuropatològiques (agnòsia visual, visió a cegues). Tasques que posen en evidència l'existència de dos sistemes visuals.	
7. UN EXEMPLE DE LA INFORMACIÓ VISUAL PER AL CONTROL DE L'ACCIÓ: EL TEMPS DE CONTACTE. a) Informació òptica que ens permet estimar el temps de contacte per al control de l'acció. b) Evidències neurofisiològiques i psicològiques sobre l'estimació del temps de contacte.	
8. UN ASPECTE DE LA RESPOSTA HUMANA: EL TEMPS DE REACCIÓ a) TR a la detecció, la discriminació i el reconeixement visuals b) Components sensorials i decisionals en qualsevol resposta humana: quina part del temps consumeix el processament sensorial i quina la decisió? c) Models d'anàlisi del TR per la separació de components en una resposta conductual.	

PRÀCTIQUES

La primera pràctica del curs implica la realització d'un experiment clàssic per a mesurar l'efecte de la il·lusió Muller Lyer. L'alumne tindrà l'oportunitat de definir alguns dels paràmetres de l'experiment per tal de poder centrar la seva investigació en els aspectes que li resultin més interessants de conèixer. L'avaluació d'aquesta pràctica serà mitjançant un informe científic que es lliurarà a mesura que es treballi a classe; no és objecte d'un lliurament a final de quadrimestre i la seva valoració correspon al 10% de la nota de l'assignatura.

La segona pràctica consistirà en dissenyar i executar un experiment que intenti esbrinar algun aspecte de la percepció que al subgrup li resulti interessant i li motivi investigar. Aquest procés implica passar per totes les etapes d'una investigació: definició del tema, recerca bibliogràfica, disseny experimental, execució de l'experiment, anàlisi de resultats i defensa pública dels mateixos. Aquesta tasca es realitzarà en subgrups de no més de 3 integrants i implicarà la preparació d'una exposició pública dels resultats obtinguts, mitjançant la qual s'avaluarà la realització de la pràctica. Aquesta pràctica té un valor del 30% de la nota final de l'assignatura.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

Visió i mecanismes atencionals.

S'aprofundeix en el paper de l'atenció pel que respecta a la modulació i control de la nostra visió en diferents tasques on hi ha moviment. Té especial rellevància en el camp del trànsit.

Psicofísica del moviment visual: aplicacions a la seguretat vial

És un camp amb molta aplicació en el món professional. Se'ns demana que obtinguem proves riguroses que permetin obtenir els llindars en diferents tasques com detecció i discriminació d'estímul visual. Així mateix, hi ha una demanda de proves psicofísiques per a ésser aplicades en els conductors i en diferents professions, com per exemple els controladors aeris, pilots, etc.

Dissociacions el sistema visual: control visual i percepció

Basant-nos en la hipòtesi de Milner i Goodale (1995), s'aprofundirà en l'estudi de les dissociacions del sistema visual. Concretament, ens basarem en diferents il·lusions perceptives i com aquestes desapareixen en el moment en que la resposta que es demana té a veure més amb una acció motora que amb un judici conscient.

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant un examen dels coneixements teòrics que implicarà el 60% de la nota final. L'examen consta d'algunes preguntes tancades (múltiple opció) i d'altres obertes a escollir d'un total de 4 a 6 propostes.

El 40% restant, sortirà de les pràctiques (10% de l'informe científic de la pràctica 1 i 30% de la defensa pública del resultat de la investigació).

La valoració global serà la suma de totes les puntuacions.

Nota: si voleu tenir una idea més clara dels treballs realitzats en anys anteriors per als companys, així com les notes finals, podeu consultar aquesta adreça: <http://psicol93.uab.es/pma>.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Bruce, v. y Green, P. *Percepción visual*. Paidós, 1994

Gibson, J.J. *La percepción del mundo visual*. Buenos Aires. Infinito, 1974.

Guirao, M. *Los sentidos: Bases de la percepción*. Alhambra, 1980.

Lillo, J. *Psicología de la Percepción*. Madrid. Debate, 1993.

Matlin, M. W. y Foley, H.J. *Sensación y percepción*. Prentice-Hall, 1996.

Munar, E., Rosselló, J. y Sánchez-Cabaco, A. *Atención y percepción*. Alianza Editorial. Madrid, 1999

Zanker, J. M. y Zeil, J. *Motion vision: computational, neural, and ecological constraints*. Berlin; New York: Springer, 2001.

Zeki, S. *Una visión del cerebro*. Barcelona, Ariel Psicología, 1995.